

въ срѣдата и около него надписъ „Свобода или смъртъ“); До тогава било скрито въ абена гугличка, сега го окачили на приготвената дръжка. Иларионъ заповѣдалъ на всички да снематъ калпацитѣ. Воеводата се изправилъ предъ четата и издигналъ знамето.

Иларионъ, изправенъ до него, извикалъ: „Вѣрна дружина, изберете си достоенъ да носи това знаме!“ Посочили Стефанъ Сертъ—Костовъ, личенъ храбъръ момъкъ за знаменосецъ. Иларионъ му махналъ съ ржка да излѣзе отъ реда, изправилъ го предъ воеводата и извикалъ: „Стефано, дружината те одобри за знаменосецъ, като вѣрва, че нѣма да срамишъ избора имъ. Въ твоитѣ ржце повѣрватъ заедно съ знамето и народната честъ и гордостъ; да ги опазишъ непочернени и да ти сж по-скжпи отъ душата ти. Поеми го и свържи душата си съ него. Ако умрешъ само тогазъ да се раздѣлишъ отъ него“.

Стефанъ поелъ знамето отъ воеводата и му цѣлуналъ ржка. Следъ това Иларионъ се обърналъ къмъ дружината съ речъ:

„Вѣрна дружино, ние се заклеваме въ името на Отечеството си и въ името на вѣрата си, че всички ще пролѣемъ кръвта си за свободата на милото си Отечество, за да отървемъ братята си, на които очитѣ гледатъ къмъ насъ. Отъ насъ очакватъ да умиемъ поруганото име и честъ на нашия народъ. Земята да не приеме оногова, който стане измѣникъ на тази клетва. Ние не сме вече за нази си и не отиваме на печелба, но да мремъ. Пазете това знаме да не падне въ ржцетѣ на невѣрника, защото ще стане за хула и поругание. Отъ днесъ нататъкъ ние ставаме волни жертви на народа си. Да вървимъ напредъ и Богъ да ни е на помощъ“!

Иларионъ извадилъ сабята си, а воеводата закрепилъ пушката си, кръстосили ги и всички въз-